

...zisku má naše orga-
...příběhy celé podsvětí!
...policí byla pro-
...naši organi-
...nejlip! Dob-
...*Opoma padá.*

AUDIENCE

JEDNOAKTOVÁ HRA

Památce Alfréda Radoka

Osoby

SLÁDEK
VANĚK

Dějště: Sládkova kancelář

Na scéně je Sládkova kancelář. Nalevo jsou dveře a nad nimi na zdi visí jakýsi zarámovaný diplom; napravo je skříň a registratura a na nich sbírka lahví od piva s různými vinětami; na zadní zdi je velká neumělá malba, znázorňující Švejka a hostinského Paliče, pod malbou je ozdobný nápis „Kde se pivo vaří, tam se dobře dají“. V centru scény je kancelářský stůl a tři židle, na stole je hromada různých listin, několik prázdných lahví od piva a několik skleniček. Vedle stolu stojí na zemi basa piva. Podél zdi a hlavně v rozích místnosti je různé těžko definovatelné harampádí jako vyřazené ventily, staré rádio, rozbitý věšák, stoh starých novin, holinky a podobně. Když se otevře opona, sedí u stolu Sládek v pracovním plášti, hlavu má položenou na stole a hlasitě chrápe. Po chvíli se ozve zaklepání. Sládek se ihned probere.

SLÁDEK: Dál —

Do místnosti vstoupí Vaněk ve vatovaném pracovním úboru a v holínkách.

VANĚK: Dobrý den —

SLÁDEK: Á, pan Vaněk! Pojdte dál! Posadte se —
Vaněk nesměle usedne.

Dáte si pivo?

VANĚK: Ne, děkuji —

SLÁDEK: Proč ne? Jen si vemte —

Sládek vytáhne z basy láhev, otevře ji, naleje do dvou sklenek, z nichž jednu přisune před Vánka a druhou okamžitě vypije.

VANĚK: Děkuji —

Sládek si naleje další sklenku. Pauza.

SLÁDEK: Tak co? Jak to jde?

VANĚK: Děkuji, dobře —

SLÁDEK: Musí to jít, že jo?

VANĚK: Hm —

Pauza.

SLÁDEK: Co dnes děláte? Koulíte?

VANĚK: Přikuluji —

SLÁDEK: Přikulovat je lepší než koulět, že jo?

VANĚK: Ano —

Pauza.

SLÁDEK: Kdo dnes koulí?

VANĚK: Šerkézy —

SLÁDEK: On přišel?

VANĚK: Ano, před chvílí —

SLÁDEK: Je ožralej?

VANĚK: Trochu —

Pauza.

SLÁDEK: Pijte! Proč nepijete?

VANĚK: Děkuji, nejsem na pivo moc zvyklý —

SLÁDEK: Vážné ne? Však my vás to tady naučíme! Tady si na to zvyknete! Tady pijeme pivo všichni — to už je taková tradice —

VANĚK: Já vím —

Pauza.

SLÁDEK: A nebudte smutnej!

VANĚK: Já nejsem smutný —

Pauza.

SLÁDEK: A co jinak?

VANĚK: Jak — jinak?

SLÁDEK: Tak vůbec —

VANĚK: Ale děkuji, ujde to —

Pauza.

SLÁDEK: Jak se vám tady líbí?

VANĚK: Líbí —

SLÁDEK: Mohlo by to být horší, co?

VANĚK: Ano —

Sládek otevře další láhev a naleje si.

SLÁDEK: Člověk si zvykne na všechno, že jo?

VANĚK: Ano —

Pauza.

SLÁDEK: Dopijte to!

Vaněk dopije sklenku, Sládek mu znovu nalévá.

VANĚK: Už ne, prosím —

SLÁDEK: Nepovídejte, vždyť jste ještě nic nevyplil! *(Pauza)*
A co lidi? Jak s nima vycházíte?

VANĚK: Děkuji, dobře —

SLÁDEK: Jestli vám můžu radit, tak se tu moc s nikým nebratříčkujte — já tu nevěřím nikomu! Víte, lidi jsou velký svině! Velký! V tom mi můžete věřit!

Dělejte si svou práci a nikým se radši moc nevybavujte — to fakt nemá cenu — zvlášť ve vašem případě —

VANĚK: Chápu —

Pauza.

SLÁDEK: Co vy jste to vlastně psal, jestli se můžu zeptat?

VANĚK: Divadelní hry —

SLÁDEK: Divadelní hry? A to se hrálo někde na divadle?

VANĚK: Ano —

SLÁDEK: Hm. No jo, no jo. Tak divadelní hry, říkáte. Poslyšte, to byste měl napsat něco o našem pivovaru! Třeba o takovém Burešovi. Znáte ho?

VANĚK: Ano —

SLÁDEK: To je číslo, co?

VANĚK: Ano —

Pauza.

SLÁDEK: A nebudte smutnej!

VANĚK: Já nejsem smutný —
Pauza.

SLÁDEK: Ale stejně, to jste si nemyslel, co?

VANĚK: Co jsem si nemyslel?

SLÁDEK: No že budete jednou koulet sudy v pivovaru —

VANĚK: Hm —

SLÁDEK: To jsou paradoxy, co?

VANĚK: Hm —

SLÁDEK: To vám teda řeknu! (*Pauza*) Říkáte, že dneska přikulujete?

VANĚK: Ano —

SLÁDEK: Ale včera jste koulel — viděl jsem vás —

VANĚK: Včera tady nebyl Šerkézy —

SLÁDEK: No jo vlastně — (*Pauza*) Spisovatele jsme tady ještě neměli, a že tu bylo už různých podivných existencí! No třeba zrovna Bureš — víte, čím původně bejval? Hrobníkem! Tam se naučil chlastat, no a proto šel pak sem — ten má historky za všechny prachy!

VANĚK: Já vím —

SLÁDEK: O čem byly ty vaše hry?

VANĚK: Hlavně o úřednících —

SLÁDEK: O úřednících? Vážně? Hm — (*Pauza*) Už jste byl na svačině?

VANĚK: Ještě ne —

SLÁDEK: Můžete jít pozdějc, na bráně řekněte, že jste byl u mě —

VANĚK: Děkuji —

SLÁDEK: A neděkujte pořád! (*Pauza*) Stejně si vás cením!

VANĚK: Mě? Proč?

SLÁDEK: Musí to být přece hroznej nezvyk — celej život sedět doma — v teple — ráno si spát, jak dlouho chcete — a teď najednou tohle! Ne, vážně, já si toho fakt cením — (*Pauza*) Pardon —

Sládek vstane a odejde. Vaněk rychle přeje zbytek svého piva do jeho sklenice. Po chvíli se Sládek vrací, doplní si poklopec a usedá na své místo. A to jste znal taky různý herečky, když jste psal pro to divadlo?

VANĚK: Samozřejmě —

SLÁDEK: Taky Bohdalovou?

VANĚK: Ano —

SLÁDEK: Osobně?

VANĚK: Ano —

SLÁDEK: To byste ji někdy moh pozvat na pivo — vzali bysme k tomu ještě Bureše — mohla by být sranda, co říkáte?

VANĚK: Hm —

Pauza.

SLÁDEK: A nebudte smutnej!

VANĚK: Já nejsem smutný —

Sládek otevře další láhev a najeje si. *Pauza.*

SLÁDEK: Ten mladěj na spilce — víte kterej?

VANĚK: Mlynárik?

SLÁDEK: Na toho bacha — (*Pauza*) A Gotta taky znáte?

VANĚK: Taky —

Pauza.

SLÁDEK: Škoda, že jste tu nebyl tak před pěti lety! To byste viděl partu! Kdepak dnes, to už vůbec není ono! Ty srandy, co tady bylo! Scházeli jsme se na sladovně — já, nějakaj Kája Mařánek, ten už tady není, Honza Peterků, holky z flaškovny — kolikrát jsme to táhli až do rána — a vidíte, všechno se nakonec stihlo udělat! Však se zeptejte Honzy Peterků, uvidíte, co vám řekne —

VANĚK: Už mi o tom vyprávěl —

Pauza.

SLÁDEK: Co to neslo, ty hry?

VANĚK: To bylo různě —

SLÁDEK: Tak pět táců jistě, co?

VANĚK: Záleží na tom, jak moc to divadla hrají — někdy dostává člověk hodně peněz, jindy zas nic —
SLÁDEK: Celej měsíc nic?
VANĚK: Třeba i několik měsíců —
SLÁDEK: Takže to má taky svý mouchy — no jako všechno, že jo?
VANĚK: Ano —
SLÁDEK: Ale stejně: jsou to paradoxy, co?
VANĚK: Hm —
SLÁDEK: To vám teda řeknu! (*Pauza*) Ale vy fakt vůbec nepijete!
VANĚK: Piju —
Sládek otevře další láhev a naleje Vaníkovi i sobě. Pauza.
SLÁDEK: Poslyšte, něco vám řeknu, jen tak čistě mezi náma: sedět na tomhle místě někdo jiněj než já, tak u nás neděláte, za to vám teda ručím —
VANĚK: Byly s tím potíže?
SLÁDEK: No jestli!
VANĚK: Jsem vám velice zavázán —
SLÁDEK: Víte, já se nechci dělat nějak to — ale když vidím, že můžu někomu pomoci, tak co bych mu nepomohl? Takovou já mám prostě mentalitu — i dnes! Lidi si mají podle mýho názoru pomáhat — jednou pomůžu já vám, podruhé zase vy mně — není to tak?
VANĚK: Ano —
Pauza.
SLÁDEK: Už jste byl na svačině?
VANĚK: Ještě ne —
SLÁDEK: Můžete jít pozdějc, na bráně řekněte, že jste byl u mě —
VANĚK: Děkuji —
SLÁDEK: A neděkujte pořád! (*Pauza*) Kdepak, milej zlatej, dneska si žádněj nechce pálit prsty!
VANĚK: Já vím —

Pauza.

SLÁDEK: Důležitý je, abysme táhli všichni, jak se říká, za jeden provaz —
VANĚK: Ano —
SLÁDEK: Víte, já nevím, co si o tom myslíte vy, ale já vždycky říkám, že dobrá parta je základ všeho —
VANĚK: Souhlasím s vámi —
SLÁDEK: Proč nepijete? Vy takhle spíš vínečko, co?
VANĚK: Hm —
SLÁDEK: Tady si na pivo zvyknete! Tady pijeme pivo všechni — to už je taková tradice —
VANĚK: Já vím —
Pauza.
SLÁDEK: Ale Gott to má teď celkem dobrý, ne?
VANĚK: Snad ano —
Pauza.
SLÁDEK: Jste ženatej?
VANĚK: Ano —
SLÁDEK: A děti máte?
VANĚK: Ne —
Pauza.
SLÁDEK: Stejně si vás cením —
VANĚK: Prosim vás —
SLÁDEK: Fakt! Musí to být přece hroznej nezvyk! (*Pauza*)
Pardon —
Sládek vstane a odejde. Vaněk rychle přelete zbytek svého piva do jeho sklenice. Po chvíli se Sládek vrací, doplná si poklopec a usedá na své místo.
Jak je vlastně stará?
VANĚK: Kdo?
SLÁDEK: Bohdalka —
VANĚK: Asi tak třiactřicet —
SLÁDEK: Vážně? Nevypadá na to — (*Pauza*) Ne, ale fakt: všechno bude dobrý — jen když si budem vzájemně vycházet vstříc — jen když budem táhnout, jak se říká, za jeden provaz — no prostě

jak říkám: základem všeho je dobrá parta! (*Sládek otevře další láhev a naleje si*) Škoda, že jste tady nebyl tak před pěti lety! To byste viděl, co to je parta! Kdepak dnes! Dnes tady nevěřím nikomu — (*Pauza*) Kdo je to vlastně ten Kohout?

VANĚK: Jaký Kohout?

SLÁDEK: Prej vás navštívil nějaký Kohout —

VANĚK: To je jeden kolega —

SLÁDEK: Taký spisovatel?

VANĚK: Ano. Proč?

SLÁDEK: Jen tak — (*Pauza*) Nemyslete si, Vaňku, já mám taky svý potíže —

VANĚK: Ano?

SLÁDEK: Proč myslíte, že trčím v týhle díře? Ale to vás jistě nezajímá —

VANĚK: Zajímá, pane sládku —

SLÁDEK: Víte, co jsem měl dělat?

VANĚK: Co?

SLÁDEK: Sládka v Pardubicích!

VANĚK: Vážně?

SLÁDEK: No vidíte, a jsem tady! To jsou paradoxy, co?

VANĚK: A proč jste tam nešel?

SLÁDEK: Nechme toho — (*Pauza*) Jste ženatý?

VANĚK: Ano —

SLÁDEK: A děti máte?

VANĚK: Ne —

Pauza.

SLÁDEK: Heleďte, nic mi do toho není, ale měl byste tomu Holubovi říct, aby vás nenavštěvoval —

VANĚK: Myslíte asi kolegu Kohouta —

SLÁDEK: A co jsem řekl?

VANĚK: Holub —

SLÁDEK: Heleďte, nic mi do toho není — já toho člověka vůbec neznám — nevím vůbec, co on je zač — já vám to jen říkám ve vašem vlastním zájmu —

VANĚK: Nezlobte se, pane sládku, ale já —

SLÁDEK: Vy to, člověče, cucáte jak nějaký koňak!

VANĚK: Říkal jsem vám, že na to nejsem zvyklý —

SLÁDEK: Kdybyste nepovídal!

VANĚK: Vážně —

SLÁDEK: Anebo vám snad nejsem dost dobřej parták?

VANĚK: Ach to ne —

SLÁDEK: To víte, já nejsem žádný Gott! Já jsem jen obyčejnej pivovarskej trouba —

VANĚK: Jste ve svém oboru profesionál — jako Gott ve svém. Proč jste nešel do těch Pardubic?

SLÁDEK: Nechme toho — (*Sládek otevře další láhev a naleje si. Pauza*) Všechno bude dobrý, Vaňku! Nemusíte se bát, já vás nedám! Jste tichej, pracovitěj člověk, chodíte každý den, nemáte kolem všeho blbý řeči jako ostatní dělníci, vejplata vám stačí — a při tom nedostatku lidí, že jo?

VANĚK: Jsem vám velmi vděčen —

SLÁDEK: A jste navíc slušnej člověk, to já poznám, na to já mám totiž čuch. Když je někdo křivák, poznám to už na dálku. Toho Mlynářika ze spilky — víte, kterej to je?

VANĚK: Ano —

SLÁDEK: Toho jsem odhad, hned jak se tady objevil. Na toho bacha —

Pauza.

VANĚK: Proč jste nešel do těch Pardubic?

SLÁDEK: Nechme toho — (*Pauza*) Na mě se zkrátka, Vaňku, můžete spolehnout! Já vás ve stychu nenechám —

VANĚK: Děkuji —

SLÁDEK: Potřebuju jen jistotu, že i já se můžu spolehnout na vás — že mi nebudete podrážet nohy — že se o vás můžu zkrátka opřít —

VANĚK: Udělám vše, co bude v mých silách, abyste byl s mou prací spokojen —

SLÁDEK: Já vám to přece taky nemusel říkat! Já vám to vlastně ani správně říkat neměl! Každěj jinéj na mým místě —

VANĚK: Promiňte, ale co jste mi neměl říkat?

SLÁDEK: No o tom Holubovi —

VANĚK: Kohoutovi —

SLÁDEK: Koukněte, já nevím, co je to za chlapa, a ani mě to nezajímá — nejde mi o něj — ten mi může bejt ukradeněj — ale jde o vás, že jo? Koneckonců to tady nemáte tak špatný — příkuluje se si prázd-
ný sudy — každěj vám dá pokoj — ten Kohout vás přece, hergot, nezaměstná, když vás tu ne-
udrží, že ne? Anebo jo?

VANĚK: Asi těžko —

SLÁDEK: No tak vidíte! Tak mějte, člověče, rozum!
Pauza.

VANĚK: Pane sládku —

SLÁDEK: Co je?

VANĚK: Nezlobte se, ale já —

SLÁDEK: Co vy?

VANĚK: Já se přece můžu —

SLÁDEK: Co se můžete?

VANĚK: Nezlobte se, ale já se přece můžu stýkat, s kým chci —

SLÁDEK: A říkám snad něco jinýho? Stýkejte se, s kým chcete! To je vaše nezadatelný právo! Do toho vám přece žádněj nemůže kecat! To si nemůžete nechat vzít! Jste přece chlap a ne nějaká onuce! To je zásadní věc!

VANĚK: No vidíte —

SLÁDEK: A on to jistě taky pochopí, ten Kohout, že se bu-
dete stýkat, s kým chcete! Nebo ne?

Sládek otevře další láhev a naleje si. Pauza.

VANĚK: Pane sládku —

SLÁDEK: Co je?

VANĚK: Já už musím jít —

SLÁDEK: Kam byste chodil?

VANĚK: Budou mě ve sklepe šánět —

SLÁDEK: Však oni se neposerou! Je tam přece Šerkézy!
Sedte tady a pijte! (*Pauza*) Vás nezajímá, proč jsem nešel do těch Pardubic?

VANĚK: Zajímá mě to —

SLÁDEK: Skutečně?

VANĚK: Skutečně. Proč jste tam nešel?

SLÁDEK: Víte, co mi udělali? Obvinili mě, že jsem se přeř-
šábnul s jedním hostinským o pět set hektorů
dvanáctky, co jsme tady měli navíc! To je, co?
Přirozeně to bylo celý docela jinak, jenomže ta
sketa — ten Mlynárik ze spilky — víte, kteréj
to je?

VANĚK: Ano —

SLÁDEK: To jen tak, abyste věděl, co tu je za lidi! Kde-
pak, já tu nevěřím nikomu! Víte, lidi jsou velký
svině! Velký! V tom mi můžete věřit! Dělejte si
svou práci a s nikým se radši moc nevybavuj-
te — to fakt nemá cenu — zvlášť ve vašem při-
padě —

VANĚK: Chápu —

Pauza.

SLÁDEK: Už jste byl na svačině?

VANĚK: Ještě ne —

SLÁDEK: Můžete jít pozdějc. Na bráně řekněte, že jste byl
u mě —

VANĚK: Děkuji —

SLÁDEK: A neděkujte pořád! (*Pauza*) Pardon —

*Sládek vstane a odejde. Vaněk rychle přeřeže zby-
tek svého piva do jeho sklenice. Po chvíli se Sládek
vrací, doplná si poklopec a usedá na své místo.
Kdy jí teda přitáhnete?*

VANĚK: Co?

SLÁDEK: No tu Bohdalovou —

VANĚK: Příležitostně se jí zeptám —

SLÁDEK: Co ji pozvat třeba na sobotu?

VANĚK: Na tuto sobotu?

SLÁDEK: A proč ne?

VANĚK: Nevím, jestli bude mít čas —

SLÁDEK: Pro vás si přece čas udělá —

VANĚK: Herci mají spoustu různých závazků — je to všechno naplánováno dlouho napřed — nemohou to jen tak měnit —

SLÁDEK: Jestli si ovšem myslíte, že pro ni tady nejsme dost dobrý, tak ji samozřejmě zavát nemusíte —

VANĚK: To si nemyslím —

SLÁDEK: Já vás k tomu nutit nebudu — nyslel jsem si jen, že by mohla být sranda —

VANĚK: Hm —

Pauza.

SLÁDEK: A nebudíte smutnej!

VANĚK: Já nejsem smutný —

Pauza.

SLÁDEK: Poslyšte, Ferdinand — jste Ferdinand, že jo?

VANĚK: Ano —

SLÁDEK: Poslyšte, Ferdinand, chtěl jsem s váma mluvit —

VANĚK: Já vím, pane sládku —

Pauza.

SLÁDEK: Proč nepijete?

VANĚK: Říkal jsem vám přece, že nejsem pivař —

SLÁDEK: Tady je každej pivař —

VANĚK: Já vím —

Pauza.

SLÁDEK: Poslyšte, Ferdinand — můžu vám tak říkat, jo?

VANĚK: Jistě —

SLÁDEK: Co byste říkal tomu dělat tady skladníka? To by nebylo špatný, co? Jste koneckonců inteligent, poctivejste taky, tak co? Nebudete přece pořádně koulet s cikánama sudy! Byl byste v teple — přes poledne byste to zavřel — jako že děláte

pořádek — a moh byste si tam v klidu vyměřit nějaký vtipy do těch svejch her — a kdybyste chtěl, moh byste si tam třeba i zdřimnout — co tomu říkáte?

VANĚK: Myslíte, že by to bylo možné?

SLÁDEK: Co by to nebylo možný?

VANĚK: Já nejsem samozřejmě v situaci, že bych si mohl vybírat, ale pokud by tu taková možnost opravdu byla, považoval bych to samozřejmě za výborné — smysl pro pořádek, myslím, mám — na stroji psát umím — trochu znám i cizí jazyky — to víte, v tom sklepe je přece jen dost zima — zvlášť když na to člověk není zvyklý —

SLÁDEK: No právě. Rozumíte evidenci?

VANĚK: Určité bych to pochopil — mám čtyři semestry ekonomie —

SLÁDEK: Jo? A rozumíte evidenci?

VANĚK: Určité bych to pochopil —

SLÁDEK: Byl byste v teple — přes poledne byste to zavřel — nebudete přece pořádně koulet s cikánama sudy!

VANĚK: Pokud by tu taková možnost byla —

Pauza.

SLÁDEK: Ne, ne, Vaňku, když je někdo křivák, poznám to už na dálku! Vy jste poctivej chlap, já jsem taky poctivej, tak nevím, proč bychom to nemohli táhnout spolu! Co říkáte?

VANĚK: Ano — jistě —

SLÁDEK: Jste teda pro?

VANĚK: Samozřejmě —

SLÁDEK: Jestli nechcete, tak to řekněte! Třeba se vám se mnou do party nechce — třeba máte proti mně výhrady — třeba máte jiný plány —

VANĚK: Nemám proti vám výhrady — naopak — udělal jste pro mě hodně — jsem vám velice zavázán — zvlášť kdyby to vyšlo s tím skladem — chci

přirozeně udělat vše, abyste mohl být i vy s mou
prací spokojen —

Sládek otevře další láhev a naleje Vaněkovi i sobě.

SLÁDEK: Tak to můžem zapít?

VANĚK: Ano —

Oba pijí.

SLÁDEK: Na ex!

Vaněk s obtížemi dopije sklenku, Sládek mu okamžitě opět naleje. Pauza.

A nebudte smutnej!

VANĚK: Já nejsem smutný —

Pauza.

SLÁDEK: Ty, Ferdinandě —

VANĚK: Ano?

SLÁDEK: Jsme kamarádi, jo?

VANĚK: Ano —

SLÁDEK: Neříkáš to jen tak?

VANĚK: Ne —

SLÁDEK: Věříš mi teda?

VANĚK: Přirozeně, že vám věřím —

SLÁDEK: Počkej, ale upřímně: věříš mi?

VANĚK: Věřím vám —

SLÁDEK: Tak hele — něco ti povím — ale to je čistě mezi
náma, jasný?

VANĚK: Jasný —

SLÁDEK: Můžu se spolehnout?

VANĚK: Můžete —

SLÁDEK: Tak hele — (*Ztíší hlas*) Chodějí se sem na tebe
ptát —

VANĚK: Kdo?

SLÁDEK: No přece oni —

VANĚK: Vážně?

SLÁDEK: Fakt —

VANĚK: A máte dojem — pokud jde o mé zaměstnání
tady v pivovaru — že je nějak ohroženo? (*Pauza*)

Nenáléhají, abych byl propuštěn? (*Pauza*) Ane-
bo nevyčítají vám, že jste mě sem vzal?

Pauza.

SLÁDEK: Tak hele — něco ti povím — ale to je čistě mezi
náma, jasný?

VANĚK: Jasný —

SLÁDEK: Můžu se spolehnout?

VANĚK: Můžete —

SLÁDEK: Tak hele — sedět na tomhle místě někdo jinej
než já, tak u nás neděláš, za to ti teda ručím! Sta-
čí ti to?

VANĚK: Ano, jistě — jsem vám velmi vděčen —

SLÁDEK: Neříkám to, abys mi děkoval —

VANĚK: Já vím, že ne —

SLÁDEK: Já jen, abys věděl, jak stojí situace —

VANĚK: Děkuji vám —

Pauza.

SLÁDEK: Pardon —

*Sládek těžce vstane a trochu mátožně odejde. Va-
něk rychle přelege zbytek svého piva do jeho skle-
nice. Po chvíli se Sládek vrací, doplná si poklopec
a usedá na své místo.*

Měl jsi s ní něco?

VANĚK: S kým?

SLÁDEK: No přece s Bohdalkou —

VANĚK: Já? Ne —

SLÁDEK: Fakt ne?

VANĚK: Ne —

SLÁDEK: To jsi teda u mě srab!

Pauza.

VANĚK: Pane sládku —

SLÁDEK: Co je?

VANĚK: Já už musím jít —

SLÁDEK: Kam bys chodil?

VANĚK: Budou mě ve sklepe shánět —

SLÁDEK: Však oni se neposerou! Je tam přece Šerkézy!
Sed' tady a pij! (*Pauza*) Poslyš, Ferdinand —
jsi Ferdinand, že jo?
VANĚK: Ano —
SLÁDEK: Poslyš, Ferdinand — můžu ti tak říkat, jo?
VANĚK: Klidně —
SLÁDEK: No počkej, radši se ptám, aby ses třeba neurazil,
že jo!
VANĚK: Proč bych se měl urazit?
SLÁDEK: U tebe člověk nikdá neví, na čem je — mičís —
bůhví co si myslíš — říkáš jen „ano, pane slá-
dku“, „děkuji, pane sládku“ —
VANĚK: Jsem tak vychovaný —
SLÁDEK: Zatímco já jsem jen nevychovanej pivovarskej
buran! Myslels to tak, že jo? Neříkej, žeš to tak
nemyslel —
VANĚK: Nemyslel —
SLÁDEK: No ne, na rovinu — abych věděl, na čem jsem —
VANĚK: Nic špatného si o vás nemyslím, skutečně ne —
naopak —
SLÁDEK: Jsme teda kamarádi, jo?
VANĚK: Ano —
SLÁDEK: Věříš mi teda?
VANĚK: Věřím vám —
SLÁDEK: Tak hele: já jednoho z těch, co sem za mnou kvů-
li tobě choděj, znám — ještě ze školy, víš — je to
můj dobrej známěj — nějakej Tonda Mašků —
celkem solidní kluk, mně aspoň jde na ruku —
VANĚK: Tak to máte dobré —
SLÁDEK: Ne zas, že by on měl nějakej velkej vliv — to zas
nemá — ale už dvakrát mi v něčem píchnul —
a já nevím, kdy ho zas budu potřebovat — a mi-
moto je to, jak říkám, fakt solidní kluk — takže
já prostě — no zkrátka — já ho prostě nemoh
výplouchnout, chápeš?
VANĚK: Chápu —

Pauza.

SLÁDEK: No — co koukáš?
VANĚK: Já nekoukám —
SLÁDEK: No jen řekni, co si myslíš! Klidně to řekni!
VANĚK: Já si nic nemyslím —
SLÁDEK: Nepovídej, já vím dobře, co si myslíš! Jenom-
že ty zřejmě nevíš, že kdybych jim to neslíbil já,
našli by si jinýho, a to by bylo horší, protože by
to zaručeně nebyl nikdy tak férovej jako já! Já
jsem totiž rovnej, na rozdíl od jiných, já už mám
prostě takovou mentalitu — i dnes! A to je tvá
jediná klika, jestli to chceš vědět! Lidi jsou totiž
velký svině! Velký! Anebo si snad myslíš, že by
se tu našel druhěj takovej vůl, kterej by ti to celý
takhle vyklopil? Ty máš představy jak malej Jar-
da! Kde si myslíš, že žiješ!
VANĚK: Já vaši upřímnost samozřejmě oceňuji —
SLÁDEK: Víš ty vůbec, co já tím riskuju, že jsem k tobě tak
férovej? Co si na tobě vemu, když to na mě prásk-
neš? Vždyť já se ti tady úplně dávám všanc!
VANĚK: Já to nikomu neřeknu —
SLÁDEK: Tak to někam napíšeš! Vraziš to do nějaký hry —
oni ti ji seberou — a já budu zničenej!
VANĚK: Můžete se spolehnout, nechám si to pro sebe —
SLÁDEK: Fakt?
VANĚK: Fakt —
Sládek otevře další láhev a naleje si. Pauza.
Pane sládku —
SLÁDEK: Hm —
VANĚK: Kdyby se to podařilo — myslím s tím skladem —
co by pak bylo se starým Šustrem?
SLÁDEK: Co by s ním bylo? (*Pauza*) Ale stejně: jsou to pa-
radoxy, co?
VANĚK: Hm —
SLÁDEK: To ti teda řeknu —
Pauza.

VANĚK: Pane sládku —
SLÁDEK: Hm —
VANĚK: Ještě k tomu skladu — vy myslíte, že to povolí?
Vědí přece, že bych tam byl v teple —
SLÁDEK: Prd vědí — (*Pauza*) Jsi ženatej?
VANĚK: Ano —
SLÁDEK: A děti máš?
VANĚK: Ne —
SLÁDEK: Já tři. Jen abys věděl —
Pauza.
VANĚK: Mohl byste případně argumentovat tím, že tam budu víc izolován od lidí —
SLÁDEK: Ty, Ferdinand —
VANĚK: Jde jim přece o to, abych nebyl ve styku s lidmi, ne?
SLÁDEK: Ty, Ferdinand —
VANĚK: To by přece mohlo působit, ne?
SLÁDEK: Ty, Ferdinand —
VANĚK: Ano?
SLÁDEK: Hraješ mariáš?
VANĚK: Ne —
SLÁDEK: Já jo — měli jsme takovou prima partu — každej čtvrtek, víš — a co myslíš? Taký jsem toho musel kvůli nějakýmu Lojzovi Hlavatýmu nechat —
VANĚK: Hm —
SLÁDEK: Jen abys věděl, že to žádněj nemáme lehký — (*Pauza*) Ty, Ferdinand —
VANĚK: Ano?
SLÁDEK: Znáš mou starou?
VANĚK: Ne —
Pauza.
SLÁDEK: Ty, Ferdinand —
VANĚK: Ano?
SLÁDEK: Je to všechno na hovno —

VANĚK: Já vím —
SLÁDEK: Prd víš! Tobě je hej! Píšeš si ty svoje hry — koulíš sudy — a všichni ti můžou bejt ukradený! Co ti vlastně schází? Vždyť oni se tě, člověče, bojejí!
VANĚK: To snad ne —
SLÁDEK: No fakt! Ale co já? O mě se žádněj nezajímá! O mně žádný hlášení nikam neposílaj! Na mě si můžou houkat, jak chtějí! Mě mají v hrsti! Mě rozslápnou jak červa — kdy si vzpomenu! Jak červa! Copak ty — tobě je hej! (*Pauza*) Ty, Ferdinand —
VANĚK: Ano?
SLÁDEK: Ale tu Bohdalku přitáhneš, vid' že jo? Nevyflákněš se na to? Vid', že se na to nevyflákněš?
VANĚK: Spolehněte se — ještě dnes jí zavolám a celé to domluví —
SLÁDEK: A myslíš, že přijde?
VANĚK: Udělám v té věci, co bude v mých silách —
SLÁDEK: Jste přece kamarádi, ne?
VANĚK: To ano —
SLÁDEK: No počkej — říkal jsi, že jste kamarádi —
VANĚK: To jsme —
SLÁDEK: No počkej — tak jste kamarádi, nebo ne?
VANĚK: Ale ano —
SLÁDEK: V čem to teda vážne? (*Pauza*) Hergot, může se přece stýkat, s kým chce!
VANĚK: To jistě —
SLÁDEK: Je to přece, hergot, její nezadatelný právo!
VANĚK: To jistě —
SLÁDEK: To je přece zásadní věc, hergot! (*Pauza*) A vůbec — nikdo přece nemusí vědět, kdo ji sem přitáh! Bude to prostě družba s pracujícími! Na tom přece nic není!
VANĚK: Taký si myslím —
SLÁDEK: Přitáhneš ji teda?

VANĚK: Udělám v té věci, co bude v mých silách — ještě dnes jí zavolám — jsme kamarádi — na tom přece nic není —
Pauza.

SLÁDEK: Ty, Ferdinandě —

VANĚK: Ano?

SLÁDEK: Kdybys věděl, jak mě to všechno sere!

VANĚK: Chápu to —

SLÁDEK: Prdlajs chápeš! Ty si jen říkáš: je blbej — at se vykecá —

VANĚK: To si neříkám —

SLÁDEK: Proč nepijješ?

VANĚK: Já piju —

SLÁDEK: Byl jsi na svačině?

VANĚK: Ještě ne —

SLÁDEK: Vykašli se na svačinu —

VANĚK: Já stejně nemám hlad —

SLÁDEK: Snad jsem blbej, ale jsem férovej —

VANĚK: To jste —

SLÁDEK: Chtěl jsem s tebou mluvit —

VANĚK: Já vím —

SLÁDEK: Lidí jsou velký svine! Velký! Proč nepijješ?

VANĚK: Já piju —

SLÁDEK: Byl jsi na svačině?

VANĚK: Ještě ne —

SLÁDEK: Copak ty — tobě je hej —

VANĚK: Jsem vám velice zavázán —

SLÁDEK: Je to všechno na hovno —

Sládek otevře další láhev a naleje si. Pauza.

Poslyš —

VANĚK: Ano?

SLÁDEK: Nevadí ti, že ti tykám?

VANĚK: Ne —

SLÁDEK: Jestli ti to vadí, tak to řekni —

VANĚK: Nevadí mi to —

SLÁDEK: Aspoň teda, že ti to nevadí —

VANĚK: Naopak: jsem rád, že jsme se sblížili —
SLÁDEK: Jsem rád, že jsme se sblížili — oceňuji vaši upřímnost — proč vlastně mluvíš tak — to — tak —

VANĚK: Knižně?

SLÁDEK: Jo —

VANĚK: Jestli vás to irituje, tak —

SLÁDEK: Mé nic neirituje — oceňuji, že jsme se sblížili — prd!

VANĚK: Prosím?

SLÁDEK: Prd!

Pauza.

VANĚK: Pane sládku —

SLÁDEK: Co je?

VANĚK: Musím už jít —

SLÁDEK: Kam bys chodil?

VANĚK: Budou mě ve sklepe šánět —

SLÁDEK: Však oni se neposerou! Je tam přece Šerkézy! Sed' tady a pij!

VANĚK: Vážně — budou se zlobit —

SLÁDEK: Aha, už tě otravuju, víd'? No já vím — s Gottem a Bohdalovou, to jste mívali jiný večírky!

VANĚK: Je mi tu s vámi dobře, nechci jen, aby z toho byly nějaké řeči — nemělo by to smysl — zvlášť teď, kdy tu je perspektiva té práce ve skladu —

SLÁDEK: Fakt je ti tu dobře?

VANĚK: Fakt —

SLÁDEK: Neříkáš to jen tak?

VANĚK: Ne —

Sládek otevře další láhev a naleje si. Pauza.

SLÁDEK: Ferdinandě —

VANĚK: Ano?

SLÁDEK: Víš, co je na tom nejhorší?

VANĚK: Co?

SLÁDEK: Že já za boha nevím, co jim mám každé tejdenn říkat — vždyť já o tobě dohromady nic nevím — do

pán zůstane čistej! Pánovi, tomu jde o princip!
Ale co ostatní, na to už nemyslím! Jen když on je
hezkej! Princip je mu milejší než člověk! To jste
celí vy!

VANĚK: Kdo my?

SLÁDEK: No vy! Intelligenti! Páni! To jsou jen samý hladký
řečičky, jenomže vy si to můžete dovolit, proto-
že vám se nic nemůže stát, o vás je vždycky zá-
jem, vy si to vždycky umíte zařídit, vy jste naho-
ře, i když jste dole, zatímco obyčejnej člověk se
tady plahočí a má z toho prd a nikde se nedovolá
a každej se na něho vysere a každej s ním zamete
a každej si na něho houkne a život žádněj nemá
a nakonec ještě o něm páni řeknou, že nemá
principy! Teplej flek ve skladu, to bys ode mě
vzal — ale vzít si i kousek toho svinstva, v kte-
rým se musím denně brodit, to už se ti nechce!
Vy jste všichni moc chytrý, moc dobře to máte
spočítaný, moc dobře se o sebe umíte postarat!
Principy! Principy! Bodej' byste si je nechránili,
ty svý principy — vám se totiž výborně zhodno-
těj, vy si je totiž výborně prodáte, vy si na nich to-
tíž pěkně vyděláte, vás ty principy totiž živěj —
ale co já? Já za ně můžu dostat jen napráskáno!
Vy máte vždycky šanci — ale jakou šanci mám
já? O mě se žádněj nepostará, mě se žádněj ne-
bojí, o mně žádněj nenapíše, mně žádněj nepo-
může, o mě se nikdo nezajímá, já jsem tak dobrej
na to, abych dělal hnůj, z kterýho ty vaše princi-
py porostou, sháněl vytopený místnosti pro vaše
hrdinství a sklízal za to nakonec jen posměch! Ty
se jednou vrátíš mezi ty svý herečky — budeš se
tam na ně vytahovat, že jsi koulel sudy — budeš
hrdina — ale co já? Kam já se můžu vrátit? Kdo
si mě všimne? Kdo mý činy ocení? Co já mám ze
života? Co mě čeká? Co?

Sládek zhrouteně klesne na své místo, položí hla-
vu Vaňkovi na hruď a začne hlasitě štkát. Po chví-
li se uklidní, vzhledne na Vaňka a tiše se ozve.

Ferdinande —

VANĚK: Hm —

SLÁDEK: Jseš kamarád?

VANĚK: Jsem —

SLÁDEK: Prosím tě, dojdi pro ni — teď hned ji sem při-
veď — prosím tě o to — (Pauza) Řekni jí: Jiřin-
ko — je tam se mnou jeden kamarád — takovej
pivovarskej trouba — ale férovej chlap —
(Pauza) Vybojuju ti to místo ve skladě — žád-
ný hlášení od tebe nebudu chtít — jen tohle,
prosím tě, zaříd' — (Pauza) Uděláš to pro mě?
Viď, že to pro mě uděláš? Na jedinej večer —
pak mi už bude dobře — pak už bude všechno
jiný — pak už budu vědět, že jsem nežil nadar-
mo — že ten můj posranej život nebyl tak úplně
posranej — přivedeš ji?

Pauza; pak Sládek uchopí Vaňka za šaty a začne
mu zoufale vykřikovat do tváře.

Jestli ji nepřivedeš — já — já nevím — já snad —
já snad — já snad —

Sládek se tiše rozpláče a opět položí hlavu. Vaň-
kovi na hruď. Pauza; po chvíli se Sládkovo štkání
promění zvolna v hlasité chrápání. Vaněk chvíl-
ku vyčká, pak položí Sládkovu hlavu šetrně na
stůl, tiše vstane a zamíří ke dveřím. Tam se za-
staví, otočí se, chvíli váhá, načez řekne ke spi-
címu Sládkovi.

VANĚK: Nebudte smutnej —

Vaněk odejde. Krátce nato se ozve zaklepaní.
Sládek se ihned probere, je po krátkém spánku
opět zcela strážlivý a chová se přesně jako na za-
čátku hry: zřejmě zároveň zapomněl na vše, co
předcházelo.

SLÁDEK: Dál —

Do místnosti vstoupí Vaněk, dopíná si poklopec.

Á, pan Vaněk! Pojdte dál! Posadte se —
Vaněk usedne.

Dáte si pivo?

*Vaněk přikývne; Sládek vytáhne z basy láhev, otevře ji, nalije do dvou sklenek, z nichž jednu přiči-
ne před Vaňka. Vaněk ji okamžitě vypije.*

Tak co? Jak to jde?

VANĚK: Je to všechno na hovno —

Opona padá.

Konec hry

VERNÉ
JEDNAC